

NB-informasjon

Til tillitsvalgte i Norges Bondelag - Nr 4, september 2009

Prioriterte saker 2009 - 2010

Norges Bondelag prioriterer følgende saksfelt for arbeidsåret 2009 – 2010:

Næringspolitikk

- Redusere den kronemessige inntektsavstanden vesentlig mellom jordbruket og andre grupper
- Mulighetene i tollvernet må utnyttes, innfraktordninger må forbedres og matkontrollavgiftene må reduseres
- Øke avskrivningssatsen for driftsbygninger, redusere skattlegging av inntekt som reinvesteres i næringen og redusere formuesskatten på næringsformue
- Være pådriver i arbeidet med å utvikle ny lønnsom næringsvirksomhet med basis i gårdens samlede ressurser
- Sikre en levedyktig beitenæring over hele landet med minimale tap til rovvilt
- Med bakgrunn i klimasatsinga, utvikle løsninger og rammebetingelser for biogass- og biobrenselanlegg som gir lønnsomhet for bonden
- Etablere nytt solidaritetsprosjekt med bønder i sør.

Kommunikasjon

- Sette fokus på landbrukets positive bidrag til storsamfunnet gjennom produksjonen av mat, landskap og andre fellesgoder, bl.a gjennom å fremme "Kjærlighet til norsk mat" som en viktig del av kommunikasjonsarbeidet
- Sikre at landbrukets interesser blir ivaretatt i regjeringens arbeid. Gjøre de nye stortingsrepresentantene fra alle partier godt kjent med Norges Bondelags politikk.

Organisasjon

- Gjennomgående planer og tiltak for politisk og opinionsmessig påvirkning før jordbruksforhandlingene, med tilhørende aksjonsberedskap
- Utarbeide og iverksette opplegg for vitalisering av lokallagene
- Øke medlemstallet til 62.500 innen 1. juni 2010, med fokus på aktive bønder og nye landbruksbaserte næringer.

Grunnlag for prioriteringene

Årsmøtet vedtok prinsippprogram for 2009-2013, og uttalelsen ”*Levedyktig landbruk over hele landet – 10 krav fra Norges Bondelag for Stortingsperioden 2009-2013*”. Videre er det gjort vurderinger av den aktuelle politiske og organisasjonsmessige situasjon, bl.a. som en følge av Stortingsvalget.

Næringspolitikk

Inntekt

Jordbruket har gjennom de to siste jordbruksoppgjør fått en inntektsutvikling kronemessig som andre grupper. Vi har gått fra en prosentvis lik inntektsutvikling til en kronemessig lik utvikling. Vi må nå gå et skritt videre for å redusere inntektsgapet vesentlig i forhold til andre grupper.

Norsk næringsmiddelindustri må gis konkurransedyktige vilkår for å styrke sin andel av det norske markedet. Et sterkt landbrukssamvirke er avgjørende for å sikre lønnsomhet i primærproduksjonen og sysselsetting og verdiskaping i hele landet, og samvirke som forretningsform må ha stabile rammevilkår.

Forbedre skattereglene for landbruket

Landbruket er kapitalintensivt og har lav kapitalavkastning. Skattereformen i 2006 økte skattekostnadene for selvstendige næringsdrivende samlet med 1,3 mrd og påvirker direkte den næringsdrivendes disponible inntekt, investeringsevne og sosiale rettigheter. Sentrale elementer er avskrivningssatser, bruttoskattlegging av realisasjonsgevinster og formuesskatt på næringsformue.

Landbruksbasert næringsutvikling

Mange av våre medlemmer utvikler nye næringer på gården som et supplement til, eller som erstatning for tradisjonell landbruksdrift. Det er viktig å bidra til at flere kan drive lønnsom næringsutvikling med utgangspunkt i gårdens samlede ressurser. Norges Bondelag skal oppleves som en sentral og kompetent samarbeidspartner og aktør for næringsutviklere innen landbruk, samt en alliansepartner mot øvrig næringsliv.

Rovdyr

Stortinget har vedtatt en todelt målsetting for rovviltpolitikken. Det betyr at det skal legges opp til en forvaltning av de fire store rovdyre-

ne som gjør det mulig fortsatt å drive med husdyr i områder med rovvilt. Mange steder blir beiteressursene i utmarka ikke lenger utnyttet og med store økonomiske tap for den enkelte bonde. Norges Bondelag må legge press på Regjeringa slik at vi får en bedre praktisering av rovviltpolitikken i tråd med stortingsmeldinga om rovvilt og Regjeringas rovviltforlik (Soria-Moria I).

Klima

Regjeringa satser på utvikling av ”grønne” energiformer. Norges Bondelag er også sterkt inne i prosjekter knyttet til biogass. Framtida for disse anleggene er imidlertid avhengig av at det blir gitt økonomiske rammebetingelser som kan sikre langsiktig drift. Regjeringas opplegg med ”grønne sertifikater” for produksjon av el-kraft vil kunne gi betydelig forbedring av lønnsomheten på dette området. Vi må få på plass ordninger på øvrige områder som sikrer en akseptabel lønnsomhet fra grønne energiformer hvor landbruket har særlige forutsetninger for å lykkes. Klimatilpassing og CO₂-binding blir sentrale arbeidsområder i klimasaken.

Internasjonale allianser

Det må arbeides videre med allianser med bønder i sør med formål å skape forståelse for hverandres problemstillinger. Det er viktig å vise internasjonal solidaritet med vanskeligstilte bønder i andre land og skape allianser med u-landsorganisasjoner. Det er videre viktig å arbeide for at av de varene vi ikke produserer sjøl i større grad importeres fra u-land. For det tredje må vi sikre forståelse for at støtte til norsk landbruk ikke er usolidarisk i forhold til fattige u-land, men et nødvendig bidrag for å sikre mat til verdens befolkning.

Kommunikasjon

”Kjærlighet til norsk mat”

En rekke befolkningsundersøkelser de siste årene tyder på at landbrukets omdømme er godt. Vi har imidlertid et uutnyttet potensial gjennom å bli bedre til å kommunisere de positive og gode historiene fra bøndenes aktiviteter ute i bygdene. For å vedlikeholde og styrke omdømme framover blir det viktig at vi har et bevisst forhold til hva og hvordan vi kommuniserer.

Vi må ha økt fokus på god norsk mat og forbrukerrelasjoner. Undersøkelser viser at norsk opprinnelse og kvalitetssikring er blant de viktigste preferansene for forbrukerne når de kjøper mat. Forbrukernes tillit til den norske maten blir avgjørende for å sikre god avsetning av produkter framover. Det må jobbes aktivt for at en samlet landbruks- og matsektor lykkes i dette viktige arbeidet. Vi vil fremme norsk matmangfold og matkultur gjennom å videreutvikle satsinger og tiltak i organisasjonen.

Ny regjeringsplattform og nye stortingsrepresentanter

Stortinget har fått ny sammensetning og det kommer nye representanter i mange stortingskomiteer. Vi må videreføre arbeidet fra ”Landbruk på dagsorden” gjennom å etablere et godt samarbeid med alle de nye stortingsgruppene og enkeltrepresentanter i komiteer, både i posisjon og opposisjon. På fylkesbasis må det etableres kontakt med de respektive fylkers representanter. Ny regjering blir etablert, og det er avgjørende viktig å få inn gode og mest mulig bindende formuleringer om landbruket i Regjeringsserklæringa.

Organisasjon

Planer og tiltak før forhandlingene

For å sikre et godt grunnlag for jordbruksforhandlingene og å kunne oppnå en jordbruksavtale, er det nødvendig med både opinionsmessig og politisk forståelse. Bondelagets styrke er et stort og godt organisert apparat både lokalt, fylkesvis og sentralt. Klare planer for arbeidet, god tilrettelegging og tiltak som fenger i organisasjonen er avgjørende for godt resultat. Om vi ikke lykkes med å kunne inngå avtale, er det en logisk konsekvens å reage-

re med aksjoner og opinionsmessige tiltak. Etter nødvendige organisasjonsmessige prosesser må planer og opplegg vedtas og ligge klar ved inngangen til forhandlingene. Det må være aksept for og vilje til gjennomføring av slike planer i en bruddsituasjon.

Vitalisering av lokallagene

Lokallagene er ryggraden i Norges Bondelag. Aktive lokallag er en forutsetning for at Norges Bondelag skal være en slagkraftig organisasjon. Lokallagene er også viktige for å rekruttere tillitsvalgte på fylkes- og nasjonalt plan. Signaler fra flere hold tyder på at det må arbeides mer med å vedlikeholde og styrke dette apparatet.

Øke medlemstallet

Norges Bondelag har hatt medlemsvekst seks år på rad med nærmere 4.200 medlemmer, mens antall søkere av produksjonstilskudd har i samme periode gått ned med om lag 8.000. Imidlertid ser vi at veksten har flatet ut, og at medlemstallet ligger nå *under* tallet på samme tid i fjor. Nettoveksten i 2008 ble på 460 medlemmer, mens det totalt ble 3.232 nye medlemmer. Potensialet for økning i medlemstallet er imidlertid stort, både blant aktive bønder og andre grupper innenfor næringsutvikling og grunneiervirksomhet. Vi har videre fått ny kunnskap om hvem som ikke er medlemmer. For å få økning i medlemstallet er videreføring av eksisterende og utvikling av nye vervemetoder nødvendig. Medlemstallet var 14. september 2009 61.370.

Planlegging i lokallaget

Prioriterte saker 2009 – 2010 er grunnlag for videre planleggingsarbeid i hele organisasjonen. Både sekretariatet sentralt og fylkeslagene utarbeider tiltaksplaner og strategier for de enkelte saksområder.

Lokallagas arbeid innenfor bl.a. kommunikasjon og organisasjon er viktig for å nå Bondelagets mål på både kort og lang sikt. Her vil vi spesielt peke på:

- Aktiviteter før og under forhandlingene
- Politikerkontakt
- Åpen Gård
- Medlemsverving og medlemspleie

Før forhandlingene

Materiell til studie- og høringsarbeid fram mot jordbruksforhandlingene 2010 vil bli sendt til lokallaga i begynnelsen av november.

Årets materiell blir delt i to hoveddeler:

- Del 1 omhandler organisasjonsmessige tiltak overfor opinionen før og under forhandlingene samt beredskap for ev aksjoner.
- Del 2 inneholder bakgrunnsstoff og spørreskjema til høringsarbeid på ulike forhandlingstema.

Avtaleguide 2009-2010 og Opplæringshefte landbrukspolitikk (utgitt 2008) er aktuelt tilleggsmateriell i studie- og høringsarbeidet.

Åpen Gård

Åpen Gård er Bondelagets største aktivitet med mange tusen dugnadstimer. Vi ser at inn-satsen nytter: Mange positive presseklipp viser at Åpen Gård gir de besøkende positive opplevelser og ny kunnskap om norsk landbruk.

Åpen Gård 2010

Vi satser videre på Åpen Gård og håper at mange lokallag setter dette på årsplanen i 2010.

Dato: Søndag 22. august 2010
Tema: Kjærlighet til norsk mat

Tips til arrangører finner dere på siden *Informasjon til lokallag og tillitsvalgte* på bondelaget.no. Siden vil bli oppdatert med nye tips etter hvert.

Årshjulet i Bondelaget - en sjekkliste for lokallag

September - desember

- Årsmøte i lokallaget skal i følge Lover for Norges Bondelag holdes innen midten av november, husk:
 - Start arbeid i valgkomiteen tidlig
 - Styret planlegger møtet og lager forslag til arbeidsprogram
 - Varsel til medlemmene må ut minst 14 dager før møtet
 - Melding om valg med mer sendes fylkeslaget umiddelbart etter møtet.
- Høst og vinter er tid for studiearbeid, kurs og temamøter. Studiemateriell som bl.a. danner grunnlag for høringsarbeidet foran jordbruksforhandlingene blir sendt ut hver høst.
- Ledermøte i fylkeslaget gjennomføres i oktober – november. Her er det viktig at alle lokallag er representert
- Verveaktiviteter planlegges og gjennomføres. Husk plan for oppfølging av nye medlemmer.

Januar - mars

- Fylkeskontoret sender medlemsliste til lokallaget for kontroll
- Kontingentkravet går ut, med frist 1. mars
- Uttale før forhandlingene sendes fylkeskontoret til fastsatt frist i fylket (ca 1. mars)
- Gjennomgående utadrettede aktiviteter i forkant av forhandlingene – informasjon om årets aktiviteter kommer fra fylkeslaget og Norges Bondelag
- Avgjørelse om lokallaget skal arrangere Åpen Gård
- Årsmøte i fylkeslaget skal i følge Lover for Norges Bondelag holdes innen utgangen av april (gjennomføres oftest i mars) – forbered lokallagets deltakelse.

April - september

- Planlegging av aktivitetene på Åpen Gård
- Årsmøte i Norges Bondelag i juni
- Gjennomføring av Åpen Gård i august
- Start planlegging av årsmøte i lokallaget.

NB-informasjon og annet til organisasjonsarbeidet finner dere på siden *Informasjon til lokallag og tillitsvalgte* på bondelaget.no.